

BESLUT

2020-09-07 Dnr: 20/01848

SAKEN

Sportnytt, SVT2, 2020-04-28, inslag med en intervju; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Inslaget fälls. Det strider mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

AVGIFT

Nämnden beslutar att ansöka hos förvaltningsrätten om att Sveriges Television AB ska betala en särskild avgift.

INSLAGET

Inslaget handlade om att skidskytteförbundet utsett en ny generalsekreterare, NN. I inslaget intervjuades NN, ståendes på en läktare. Under delar av intervjun syntes NN:s överkropp i bild, han bar då en jacka med logotyper för tio varumärken på bröstet. I inslaget i övrigt förekom också bland annat bilder på NN på avstånd på läktaren och miljöbilder. Totalt syntes jackan med läsbara logotyper i 37 sekunder.

ANMÄLAN

Anmälaren är sammanfattningsvis kritisk till den jacka som den intervjuade generalsekreteraren bar i inslaget. Anmälaren anför att det var tydligt att generalsekreteraren tog på sig jackan för att reklamen på den skulle synas i inslaget. När generalsekreteraren sedan var klar med intervjun och gick där ifrån tog han av sig jackan.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) anser att inslaget inte strider mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande och anför följande.

NN är en av svensk längdskidåknings största profiler. Han har under många år varit framgångsrik bland annat som förbundskapten för längdlandslaget. Det fanns därför ett mycket stort nyhetsvärde av att en sådan stor profil byter sport och blir generalsekreterare för konkurrentsporten skidskytte. Nyheten återgavs av samtliga stora mediebolag i Sverige och rapporterades även internationellt. En kort tid innan hade en annan av världens största längdprofiler också bytt sport, från längdskidåkning till skidskytte, och som en följd av det väckte nyheten om NN:s nya arbete ännu större intresse.

Vid intervjutillfället hade NN sitt kontor på Stockholms stadion. NN befann sig på arbetet när nyheten kom och intervjun gjordes samma dag på hans arbetsplats. Det var därför naturligt att han hade på sig jackan, som var hans arbetskläder för användning utomhus. Intervjun med NN gjordes utomhus på Stockholms stadion, en miljö som SVT inte kontrollerade. Intervjudagen var det endast fem grader utomhus och det kyliga vädret gjorde att NN tog på sig sin arbetsjacka när han gick ut på läktarplats för att göra intervjun. Även SVT:s reporter och fotograf bar jackor denna dag på grund av den låga utomhustemperaturen, något som framgick av bildmaterialet. När intervjun var avslutad skulle NN gå tillbaka in i värmen på sitt kontor och tog därför jackan i handen, även detta framkom i inslaget.

I sportens värld förekommer i stort sett alltid varumärken på tränings-, tävlings- och arbetskläder. På den jacka som NN hade fanns tio mindre varumärken, vilket innebar att inget enskilt varumärke gynnades framför något annat och därmed också mindre än vid en enskild exponering. I inslaget som var en minut och 41 sekunder långt, syntes inte jackan i någon sammanhängande sekvens, utan i korta klipp på fem, tio och 15 sekunder, sammanlagt ca 30 sekunder, under delar av intervjun med NN. För att begränsa exponeringen hade klippbilder från läktaren med NN på avstånd, samt arkivbilder från tävlingssammanhang, lagts in över intervjubilderna.

Det stora informations- och underhållningsvärdet i den nu aktuella nyheten och intervjun motiverade publiceringen och uppvägde det eventuella gynnandet. Inslaget uppmuntrade inte heller på något sätt till inköp eller hyra av varor eller tjänster och innehöll inga säljfrämjande inslag.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande kan accepteras om det är motiverat av ett informations- eller underhållningsintresse. Ju mindre sådant intresse som finns, desto mindre är också den grad av fokusering på ett varumärke eller ett företagsnamn som kan tillåtas. Omvänt gäller att en högre grad av

fokusering – och därmed gynnande – kan tillåtas om informations-/underhållningsintresset är betydande.

När inspelningen eller sändningen av ett program eller inslag sker under förhållanden som programföretaget helt råder över och exponeringen inte kan motiveras redaktionellt ställs särskilda krav på restriktivitet med exponering av varumärken eller logotyper. Av betydelse för bedömningen är också om de programansvariga före sändning uppmärksammat eller borde ha uppmärksammat att det förekom varumärken i inspelningsmiljön eller på de medverkandes klädsel.

Vid överträdelser av bestämmelser om annonser, sponsring, produktplacering och otillbörligt gynnande av kommersiella intressen kan granskningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om att programföretaget ska betala en särskild avgift (17 kap. 5 § och 19 kap. 4 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Logotyperna på NN:s jacka var mycket framträdande och exponerades under 37 sekunder av det två minuter långa inslaget. Genom exponeringen av logotyperna på jackan uppkom ett gynnande av varumärkena som inte var redaktionellt motiverat av ett informations- eller underhållningsintresse. Logotyperna framhövs därmed på ett otillbörligt sätt i strid med 5 kap. 5 § radio- och tv-lagen. Vad SVT anfört om inspelningsmiljön ändrar inte den bedömningen.

SÄRSKILD AVGIFT

Granskningsnämnden beslutar att ansöka hos förvaltningsrätten om att SVT AB ska påföras en särskild avgift för överträdelsen av bestämmelsen om otillbörligt gynnande. Nämnden anser att överträdelsen motiverar en avgift om 100 000 kr.

Detta beslut har fattats av Ulrik von Essen, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt och Kristina Åberg efter föredragning av Jenny Englund Grass.

På granskningsnämndens vägnar

Ulrik von Essen

Jenny Englund Grass